

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5567
E-mail stuk@stukuvm.dk
www.stukuvm.dk
CVR nr. 29634750

Svar på spørgsmål 259 (Alm. del):

I brev af 24. maj 2016 har udvalget efter ønske fra Carolina Magdalene Maier (ALT) stillet mig følgende spørgsmål:

21-06-2016

Spørgsmål 259:

”I lyset af, at der ikke har været gennemført ét eneste skærpet tilsyn på de frie grundskoler i de seneste to år, bedes ministeren redegøre for, hvilket belæg der henvises til for at skærpe tilsynet, herunder om det ikke vil være mere fordelagtigt fortsat at anvende den hidtidige tilsynsordning?”

Svar:

Hele udgangspunktet – hvilket også fremgår af aftalen af 18. marts 2016 om styrkelse af kvaliteten på de frie grundskoler er, at langt de fleste frie grundskoler gør det rigtig godt. Men der er også nogle skoler, som har udfordringer, og det er vigtigt at sikre, at alle skoler lever op til de gældende regler.

Det faglige tilsyn med frie grundskoler

For så vidt angår det faglige tilsyn med de frie grundskoler har Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) aktuelt 21 igangværende tilsynssager med frie grundskoler, heraf 17 enkeltsagstilsyn og fire tilsyn som led i et tematisk tilsyn med frie grundskoler uden overbygning. Styrelsen udtager derudover skoler til det risikobaserede tilsyn i efteråret 2016.

Der er for tiden ingen skoler under skærpet tilsyn med, om undervisningen står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, eller om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre.

STUK har de seneste 10 år iværksat et skærpet tilsyn med 10 frie grundskoler. I syv af de 10 tilfælde medførte tilsynet, at de pågældende skoler ikke længere kunne få tilskud efter friskoleloven, og i tre af de syv tilsynssager indgik frihed og folkestyre-kravet som en del af begrundelsen.

Økonomisk tilsyn med de frie grundskoler

STUK fører herudover et økonomisk tilsyn med de frie grundskoler, som omfatter institutionernes økonomi, drift og anvendelse af tilskud. Tilsynet baseres i vidt omfang på afrapporteringer og tilskudserklæringer fra institutionernes revisorer. Som led i det økonomiske tilsyn er der en systematisk overvågning af institutionernes økonomiske udvikling, og styrelsen vil indlede et skærpet økonomisk tilsyn, hvis der er økonomiske og/eller administrative udfordringer på en skole eller begrundet mistanke herom.

På nuværende tidspunkt er syv frie grundskoler under skærpet økonomisk tilsyn. I 2014 havde styrelsen i alt 31 frie skoler (herunder frie grundskoler, efterskoler, husholdnings- og håndarbejdsskoler, produktionskoler, private gymnasier og studenterkurser.) under skærpet økonomisk tilsyn, mens antallet i 2015 var 21. Hovedparten af de skærpede økonomiske tilsyn er iværksat på baggrund af, at skolen har indgået en afdragsordning med ministeriet.

Det bemærkes, at aftalen af 18. marts 2016 om styrkelse af kvaliteten på de frie grundskoler og delaftalen af 10. maj 2016 om tilsynet i regi af aftalen om religiøse forkyndere ikke vedrører det økonomiske tilsyn.

Styrkelse af det faglige tilsyn

Jeg mener sammen med partierne bag både aftalen af 18. marts 2016 og delaftalen om frie grundskoler af 10. maj, at der er behov for at kunne sætte ekstra ind over for de skoler, som kan have udfordringer i forhold til, om skolerne forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene (frihed og folkestyre-kravet).

Tilsynet med frihed og folkestyre-kravet indgår allerede i dag som et element i det tilsyn, som Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fører med de frie grundskoler. Med aftalerne af hhv. 18. marts og 10. maj 2016 får tilsynet nye og flere redskaber til at udpege og håndtere de skoler, som kan have udfordringer med at leve op til frihed og folkestyre-kravet. Således styrkes det statslige tilsyn både med hensyn til

- det risikobaserede tilsyn, hvor skoler udtages til tilsyn på baggrund af en indikatorbaseret screening,
- enkeltsagstilsynet, som typisk iværksættes på baggrund af henvendelser fra forældre, lærere, elever, presse m.v. og
- det skærpede tilsyn, som typisk iværksættes, hvis det som led i tilsynet med en skole konstateres, at der er anledning til tvivl om, hvorvidt skolen lever op til friskolelovens krav.

Aftalerne betyder bl.a., at der fremover vil være en mere systematisk anvendelse af uanmeldte tilsynsbesøg, så skolerne ikke har mulighed for at forberede sig på tilsynsbesøget.

I de tilfælde, hvor Styrelsen for Undervisning og Kvalitet indleder et skærpet tilsyn med en skole, fordi der er anledning til tvivl om, hvorvidt skolen lever op til frihed og folkestyre-kravet, vil der bl.a. blive indsat en observatør på skolens bestyrelsesmøder, eventuelle generalforsamling og forældremøder, ligesom der kan blive afholdt samtaler med elever. Begge tiltag vil ske med henblik på, at styrelsen kan få et bedre grundlag for at foretage en helhedsvurdering af skolens virke i forhold til overholdelse af frihed og folkestyre-kravet.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby